

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Bonorum Ecclesiasticorum Divisione Vulgari. Tit. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

Ceterum prohibitio illa disponendi de fructibus Ecclesie, de qua illis non appropriandis, intelligitur de Clericis Beneficiariis habentibus administrationem; non de percipientibus fructus ex Ecclesia ratione mercedis; secund. Gloss. ad c. fin. ad verb. reservari. de offic. Ordin. et aut ratione laboris, aut magisterii. ut not. Gloss. fin. ad can. 12. de quibusdam. dist. 37.

TITULUS II.

De Bonorum Ecclesiasticorum Divisione Vulgari.

SUMMARIA.

1. Bona Ecclesiastica aut sunt Temporalia, aut Spirituality.
2. Temporalia que.
3. Spirituality que.
4. Debentur Divino Jure et Naturali ratione.
5. Hac peperit prestandarum Decimarum necessitatem Judais et Christianis.
6. Cur Judais.
7. Cur Christianis.
8. An hi ab earum prestatione possint eximiri.
9. Papa earum prestationi potest derogare.
10. Ob causam.
11. Cur.
12. Quomodo.

Bonorum Ecclesiasticorum vulgo quedam dicuntur temporalia, quedam spiritualia. Abb. & Dd. in cap. considerare. de mon. c. quando. de judic.

Temporalia vocant prædia & possessiones, que ex Principum aliorumque liberalitate obyenerunt; omni religione profana.

CORVINUS
De Per
et Benefic

G

Spiritualia, decimas & alia id genus, quæ à fidelibus Ecclesiæ offeruntur. Appellantur Divina; quod ea unius Dei benignitati, non cuiusquam hominis munificentia feramus accepta. *Spiritualia* quod præcipue consecrentur Deo & animæ spirituique nostro maxime conferre existimantur: & sunt perpetua.

Debentur Jure Divino: *c. Parochianos. 14. c. tua. 25. c. in aliquibus. 32. in fin. c. tua nobis. 26. c. cum non sit. 33. de decim. Deus eas in signum universalis dominii sibi reddi præcepit: d. c. tua nobis. 26. d. c. cum non sit. can. revertimini. 65. cum seq. 16. qu. 1. can. 5. omnes decimæ. d. caus. qu. 7. Debentur ratione Naturali. Ex ea primus homo filios suos docuit offerre primitias & decimas Domino: *cap. 4. Genes. Abraham dedit Melchisedech Sacerdoti Dei decimas: Genes. 14. Jacob vocit Deo sedaturum decimas: Genes. 28. can. decimas. 16. qu. 7.**

Quæ ratio naturalis quia potuisset obliterari aut in mente hominis obfcurari, Moyses non Gentibus, sed Judæis præstandarum decimarum caterarumque oblationum necessitatem, & quidem ad tempus, lege præscripsit. *Exodi 22. vers. 29. Levit. 27. vers. 30. cum seq. Numer. 18. per tot.*

Quam necessitatem etiam post Legem sibi propositam putaverunt Christiani. *d. can. revertimini. d. can. decima. 16. qu. 1. Putantes Legem præceptum continentem, non ceremoniale, sed morale, & iudiciale, nec abrogatam esse, nec abrogari potuisse. D. Thomas. 2. 2. quæst. 87. art. 1.*

Ut enim apud *Judeos* fuerunt decimarum genera, earumque unumquodque genus rationem habens suam: *c. 1. de decim. sic & apud Christianos.*

Apud *Illos* primum genus erat, quo Populus Israëliticus omnium frugum partem decimam Tribui Leviticæ, in signum dominii Dei debebat. *Secundum*, quo ex ipsis istis decimis dabant Sacerdotes; *d. Numer. cap. 18. scilicet propter officium & ministerium: Tertium*, quo unumquodque Israelita in suis horreis separabat aliquid, ut comederet in itinere ad templum & Jerusalem, & Sacerdotes, & Levitas invitaret ad convivium; *Deuteron. cap. 12. vers. 17. & cap. 14. vers. 22. cum seq. idque etiam propter Sacerdotum ministerium: Quartum*; quod annis non

[C]

singu.

INUS
SONUS
Ecclesiæ

IV.

Z

• singulis, sed tertio quoque anno recondebant pauperibus. *Deut. d. 14. vers. pen. & ult. & cap. 26. vers. 12. & seq.*

7 Apud *Hos*, Primò; dantur decimæ in signum dominii: *d. de tuano l. is. 26. c. cum non sit. 33.* Secundò; in usum pietatis & rationis ministerii in Ecclesia, quasi contractu Do ut Des inter Populum & Sacerdotes inito. Nam ut ait D. Paulus *1. ad Corinth. cap. 9. vers. 13.* qui altari servit, de altari vivere debet: Et *ead. epist. & cap. vers. 11.* Neque iniquum est, si qui spiritualia nobis seminant, metant temporalia. Æquum enim est, ut Sacerdotes habeant, unde vivant, nec rebus secularibus vacent. *ut docent Clemens lib. 2. constitut. cap. 25. D. Cyprianus epist. 66. can. fin. 16. qu. 1. & can. 5. d. caus. qu. 7.* Unde, ut supra diximus, appellantur decimæ, animarum egentium tributa, *d. can. revertimus. can. seq. & d. can. fin. & d. c. tua nobis. 26. de decim. & pauperum patronatus. d. c. nulli. & can. fin. 12. qu. 1. d. can. aurum. & c. gloria. 12. qu. 2.*

8 Quæ rationes, propter quas dantur à Christianis Decimæ, committantur ratione naturali, suadente reddi debere eas frustra disputant Theologi, utrum quis ab earum præstatione possit eximi. Quippe ratione naturali alia ratio superveniens cum prævaluerit, priorem tollit, sed que quædiu ratio superveniens & peculiaris durat, qua cessante cessare debet immunitas. *fac. c. suggestum. 9. eod.* Sic; Licet de Jure Gentium dominia dividua, tamen tempore necessitatis cibaria omnia sunt communia: *l. ff. de idem etiam. ff. ad l. Rhod. de jact.* Facta enim illa divisio contra jus naturæ, quo omnia sunt communia; cujus juris ratio cessat tempore necessitatis.

9 Quare potest Papa, non Imperator. *cap. tua. 25. eod. ex privilegio derogare decimarum solutioni.* ut dicitur ab Innocentio III. in Concilio Lateranensi: *c. à nobis. 24. eod.* Ita tamen ut non tollatur hoc jus contributione generalis, sed quibusdam propter causam, ut inopiam, aliove, remittatur. *Dartis tract. de benefic. sect. 1. cap. 1.* Et ita remissa decimæ à Johanne XV. Monachis Cassinensibus, Benedictinis, *Clavinicon Cassinens. lib. 1. cap. 1.* Æremitis Camaldulensibus, *Innocent. III. lib. 2. epist. 12.* Carthusiensibus, *cap. 2. §. statuiimus. in fin. eod. in 6. Carthusiensibus, d. c. 2. §. statuiimus. in fin. c. ad audientiam. 12. eod. Preter tribus Prædicatoribus & Minoribus, c. nimis prava. 17. de excess. Preterter. c. 1. de decim. in 6.*

CORVINUS
De Per
et Benefic.

G

Dixi propter *causam*; Nam in rebus novis constituendis utilitas esse debet evidens, ut ab eo jure, recedatur, quod diu visum fuit equum. l. 2. ff. de constit. Princip. Sic Papa libellum repudii, quamvis juri Canonico contrarium, concedere potest, graviora sequantur mala: *can. privilegia. in fin. dist. 3.* & immunitates concedere charitatis lege: ut loquitur Ivo epist. 192. licet immunitas illa semper fuerit odiosa, cum decimarum sint Clericorum, ut diximus, propria: *d. can. precipimus. 16. qu. 2.* unde & rejecta à quibusdam Monachis, teste Ivone epist. 192. & Hugone Pontiniacense epist. ad Abbat. major. Monasterii edita à Jureto post epist. Ivonis. Et Episcopi aliquando eam veterunt sub periculo vite: *Simonis lib. 5. cap. 7.* quod hoc prætexit Monachi invaderent Parochorum jura. *can. placuit. 7. cum seq. caus. 16. qu. 1.* Refertur Episcopum Armacanum sub Clemente VI. proposuisse, ut extirparentur omnes mendicantium Ordines, eo quod mitterent falcem in messem alienam, jura Parochialium Ecclesiarum usurpando sibi: *Aymon. d. loc. & Chronicon manuscript. de vita Clement. VI. quod extat in Biblioth. Furrer. teste Darts d. loco.*

Citra *causam* si Pontifex aliquem à solutione decimarum eximat, *1. peccat. Darts d. loco. vers. 10. legitur. in fin.*

Ratio ergò, hominis Regina, & jubet dari decimas, & cum datione dispensat & eximit: nec exemptione ratio violatur naturalis, sed potius extenditur ad rationes speciales. Nam ut inquit Tertullianus de *penitentia. Res Dei, ratio; Quia Deus nihil non ratione providit, disposit, ordinavit; nihil non ratione tractari voluit: Et lib. de corona milit. is. Lex ratione constat, Lex erit omne jam, quod ratione consiterit, à quocunq; productum sit.* Icus Paulus in l. cum ratio. 7. in princ. ff. de bon. d. immat. *Ratio naturalis Lex quadam tacita.* Quare jus illud quod à ratione est, alia mutare potest ratio: cum ratio in genere utramque comprehendat rationem; puta rationem juris, & exemptionis & privilegii rationem; rationem ut solvantur decimæ, & rationem ut fiat exemptio, vel ex parte, vel in totum; idque ad tempus tantum; nempe quantum durat ratio, propter quam quis eximitur: nec item in totum, sed secundum aliquas personas: qua ratione manet jus integrum & illibatam. *Darts d. loco. vers. Ratio ergo.*

[C] 2

Jus

INUS
SONUS
Ecclesiarum

IV.

Z

12 Jus igitur decimarum, quod divinum est, ab hominibus extrinsecus non potest, potest obliterari, vel in eas solvendi ratione, & quantitate, vel etiam in exemptione ob aliquam rationem. Tertullianus lib. de anima, inquit recte, *Quod à Deo est, non tam extinguitur, quam obumbratur; potest enim obumbrari, quia non est Deus; extingui non potest, quia à Deo est.*

Habet etiam in Decimis compositio locum d. cap. suggestum c. 3. de decimis. Ut & quantitatis decimæ; verbi gratia, ut pro decima datur vigesima, præscriptio; non autem ipsius præstationis. Hostiensis in Summa de decim. Guido Papa decis. 234. De Decimis vide infra lib. 3. tit. 6. de decimis.

TITULUS III. De Beneficii Nomine.

SUMMARIA.

1. Beneficii nomine quid veniat in genere.	4. Quis auctor.
2. Quid in jure Canonico.	5. Beneficii vocem voluit nonnulli esse barbaram.
3. Ejus origo.	6. An rectè.
	7. Unde deduci possit.

Beneficii nomen comprehendit in genere, omne bonum, privilegium, vel aliud alicui datum, per quod vel juveni vel melior fieri possit. ut l. in commendato. 17. §. sicut. ff. de mod. c. cum librum de sepultur.

Beneficium enim, ut ait Cassiodorus; lib. 11. var. cap. 28. dicitur non potest, quod nulla utilitate sentitur.

Bona etiam naturaliter dicuntur quod beent; hoc est, beatificent. Beare est prodesse. l. bonorum appellatio. 48. ff. de verb. significat. Beatum dicit Isidorus, lib. 10. Etymolog. quasi benè auctum; Sic Sacerdos

CORVINUS
De Per
et Benefic

G